

PITANJA I ODGOVORI

PRIDJEVSKI SUFIKS -IČKI
MJESTO -SKI

Taj je sufixs karakteristika naših novijih pridjeva izvedenih od tudica, koje se svršuju na *-ist* ili *-ista*. Od *socijalist* pridjev je *socijalistički* (Belić, 468), od *militarist* *militaristički*, od *nihilist* *nihilistički*, od *komunist(a)* *komunistički* i t. d. Mjesto *-ički* može se kazati i *-ičan*: od *pesimist* govori se *pesimističan* (Belić, 380), od *apsolutist* *apsolutističan* (Belić, 131). Po novinama piše se i *pesimistički* i *apsolutistički*.

Sufiks *-ički* ne nalazi se u domaćim osnovama, jer *mučenički* ne sadrži samostalan sufixs *-ički*, nego je to pridjevska izvedenica na *-ski* od *mučenik*.

Postavlja se pitanje, zašto je sufixs *-ski* bio raširen sa *-ik* u stranim radnim imenicama, koje se svršuju na *-ist* ili *-ista*. Razlog je po mom mišljenju sasvim jasan. Kad bi se pravile pridjevske izvedenice na *-ski* od pomenutih radnih imenica, došlo bi do gomilanja suglasnika *st* i *sk* i nakon toga do asimilacije, pa se ne bi dobro vidjela sama osnova pridjevske izvedenice. Po srijedi su i strani uzori, kao njemački *Sozialist* prema *sozialistisch*, a i naše izvedenice od tudica, koje se svršuju na *-ika*, kao što su *gramatika*, *retorika*, *fizika*, prema pridjevima izvedenim odatle na *-ski*: *gramatički*, *retorički*, *fizički*.

Te su dale uzorak za tvorbu. Tu čistunac ne može ništa drugo da uradi nego da prihvati zakon jezičnog osjećaja. Pridjevske izvedenice sa *-ski* od gore spomenutih radnih imenica (**socijaliski* i t. d.) vrijedale bi morfološki osjećaj.

Pridjevski sufixs *-ički* postao je u današnjem jeziku samostalan i dobio je određenu funkciju i pravilo, kad ima da služi za izvođenje. To su radne imenice stranog porijekla na *-ist*.

P. Skok

KORACATI, STRŠATI, POČIMATI,
USTREMLJIVATI, NAVIJEŠTATI

Pored oblika *koračati*, *koračiti* u našoj se štampi kadšto susretnu i oblici *koracati*, *koraciti*. Tako jedan književnik piše: A zgrbljenu ženu što *koraca*... ispitivao je; *koracao* je gore-dolje po »kuverti«. Nastaje pitanje: koji je oblik bolji i ispravniji? Glagol *koracati* načinjen je od osnove *korak-* i nastavka *-ja(i)*, koji s velarom *k-* u našem jeziku redovito daje palatal *-č-*, na pr. *opank-jar* > *opančar*, *Lik-janin* > *Ličanin*. Kadikad ta skupina daje i sibilant *-c-*, na pr. *nik-jati* > *nicati*, *puk-jati* > *pucati*, *utjek-jati* > *utjecati*. Oblik *koracati* nastao je prema ovakvim glagolima, a govori se u zapadnom dijelu štokavskoga narječja. U povijesti našega jezika upotrebljavala su se oba oblika. Oba se upotrebljavaju i u današnjoj štampi, čemu su dokazom navedena dva primjera. Hoćemo li ih onda proskribirati i odbaciti? Hoćemo li se držati naših pravopisa i upotrebljavati samo oblike sa *-č-* ili ćemo i oblicima sa *-c-* priznati pravo na opstanak? Sadašnja književna praksa govori za ovu drugu alternativu.

Neobičniji su oblici glagola: *stršati*, koje isti pisac upotrebljava u izrazima: iz koje je *stršalo*; *stršale* su. Mjesto *stršati* u književnom jeziku upotrebljava se *stršiti*, pa se kaže, da nekome *kosa strši*, a ne *strša*. I sam je pisac na drugome mjestu upotrebio particip toga glagola: Zvonici u daljini *stršili* su. Još je neobičniji glagol *počimati*, koji pisac bilježi u izričajima: na samoj granici, gdje *počima* Kotarska ravnica; zanatlija koji je tek *počimao* samostalan posao. Mjesto ovakvih neknjiževnih oblika pisac je morao upotrebiti oblike: *počinjati*, *počinje*, *počinjao*. Glas *-m-* u *počimati* došao je iz glagola, u kojima je *-(i)m-* po pravilu, na pr. *uzeti* — *uzimati*, pa odatle *početi* — *počimati*. Zanimljivo je, da prof. Belić u